

Мельник А.О., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Шацька З.Я., к.е.н, доцент
Київський національний
університет технологій та дизайну

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Розвиток системи пенсійного забезпечення в Україні має доволі довгу історію. Однак до сьогоднішнього дня практично відсутня ефективна система пенсійного забезпечення громадян, яка б передбачала врахування регіональних, вікових та інших демографічних особливостей розвитку населення України. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [1] встановлено підвалини реформування системи пенсійного забезпечення нашої держави на даному етапі її розвитку, запроваджено принципово новий фінансовий механізм трирівневої пенсійної системи, до якої входять: солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та система недержавного пенсійного забезпечення.

Однак, як свідчать результати впровадження даної системи, більшість її положень або відтерміновано до впровадження, або знівельовано через відсутність фінансових ресурсів Пенсійного фонду. Подальше зволікання з проведенням реального реформування системи пенсійного забезпечення може призвести до ще більших фінансових проблем, а згодом – з урахуванням тенденцій до старіння населення – і до фінансового краху Пенсійного фонду України. Основними проблемами формування ефективної системи пенсійного забезпечення в Україні є наступні групи чинників, а сам [2,3]:

– інституціональні чинники, які обумовлюються низьким рівнем розвитку установ, які покликані створювати базу для накопичення пенсійного фонду окремими громадянами, наявністю «спеціальних» законів та підзаконних актів,

що роблять систему пенсійного забезпечення вибірковою та не надають громадянам рівні можливості щодо формування свого пенсійного забезпечення;

– фінансово-економічні чинники, зокрема низький рівень заробітної плати, інших доходів громадян, що, у свою чергу, обумовлює низьку схильність населення до накопичення, а, відповідно, й не дозволяє створювати фінансову базу як для власного майбутнього пенсійного забезпечення, так і для ефективного розвитку професійних та корпоративних фондів.

Діюча система пенсійного забезпечення в Україні потребує реформування та дослідження напрямів удосконалення механізмів функціонування Пенсійного фонду України. Для підвищення ефективності реалізації пенсійної реформи в Україні необхідно проводити такі основні заходи, до них слід віднести: скасування норм пенсійного забезпечення, передбачених так званими «спеціальними» законами; запровадження пенсійного забезпечення через професійні та корпоративні фонди; уведення у дію накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Таким чином, впровадження основних напрямів прискорення процесів реформування пенсійного забезпечення громадян України в умовах критичної нестачі фінансових ресурсів Пенсійного фонду та недосконалості фінансового, адміністративного та іншого законодавства України забезпечить отримання пенсії громадянам, що досягли пенсійного віку.

Література:

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 №1058-IV. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 08.07.2011 №3668-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 №1166-VII. URL: <http://www.rada.gov.ua>.